

1. Un corp de dimensiuni mici este atașat la capătul unei sfori, considerată fir ideal. Corpul se mișcă fără frecare pe o masă orizontală iar sfoara trece printr-un orificiu mic, efectuat în masă (Figura 1.1). Sub masă se află cineva care menține sfoara întinsă. Inițial, corpul se deplasează pe o traiectorie circulară de rază r_0 și are energia cinetică E_0 , cunoscute. Apoi sfoara este trasă în jos, cu viteză constantă, foarte mică.

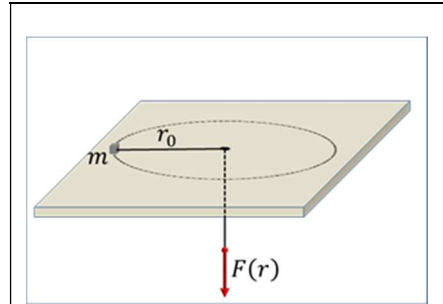

Figura 1.1

- Exprimă $F(r)$, unde F este forța cu care se trage de sfoară, iar r este distanța de la corp la orificiul din masă. Reprezintă grafic $F(r)$.
- Calculează lucrul mecanic efectuat de cel care trage de sfoară, pentru a aduce corpul la distanța $r_0/2$ de orificiu. Calculează valoarea medie a forței în timpul deplasării.
- La ce distanță minimă, față de orificiu, poate ajunge corpul dacă firul rezistă la o tensiune maximă T_r ?

Se leagă la capătul vertical al sforii un corp de masă M (vezi figura 1.2) care lăsat liber rămâne în repaus. Corpul de masă m continuă să se deplaseze circular pe orbita de rază r_0 .

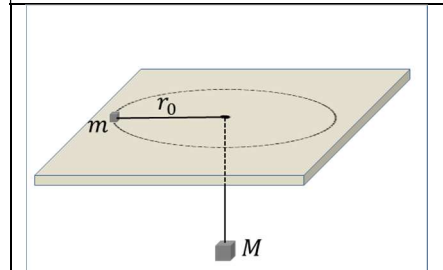

Figura 1.2

- Arată că traiectoria de rază r_0 este stabilă față de mici modificări ale razei.
- Exprimă perioada micilor oscilații în funcție de m , M , r_0 și g .

2. O găleată în care se află apă, se rotește cu viteză unghiulară constantă ω .

a) Ce formă, $y(r)$, ia suprafața liberă a apei din vas? Oy este axa verticală iar r este coordonata radială.

b) Presupunem că la un moment dat apa îngheață brusc și că, într-un punct aflat la distanța r de axul de rotație, se plasează o bilă (ce poate fi considerată punct material) de masă m . Bila este scoasă din poziția de echilibru, Figura 2.1. Care va fi perioada micilor oscilații ale bilei?

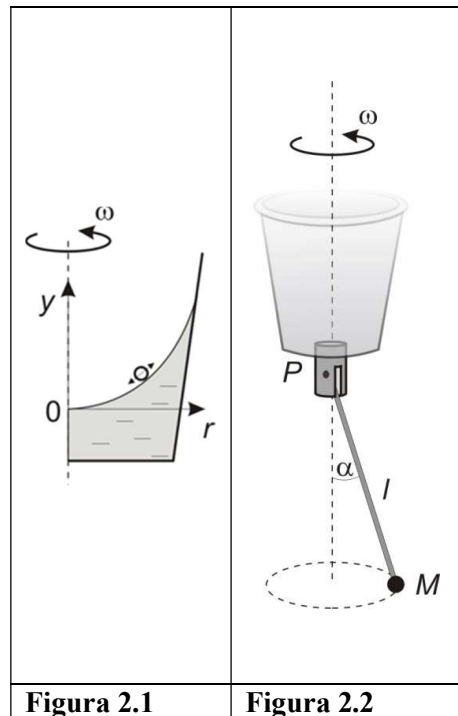

Figura 2.1

Figura 2.2

Se suspendă de găleată o tijă rigidă, articulată, ca în Figura 2.2. Tijă, considerată ideală, are lungimea l , iar la capătul inferior are fixat un corp mic de masă M . Presupunem că întreg ansamblul se rotește cu viteză unghiulară constantă ω .

c) Află dependența unghiului de deviere, α , de viteza unghiulară ω . Discută rezultatul obținut; particularizează pentru $\omega \rightarrow \infty$ și $\omega \rightarrow 0$. Descrie stările de echilibru în sistemul de referință rotitor.

d) Corpul M este scos din poziția de echilibru $\alpha \rightarrow \alpha + \Delta\alpha$ și apoi lăsat liber. Care este perioada micilor oscilații ale corpului M ?

Date: m, M, l, ω .

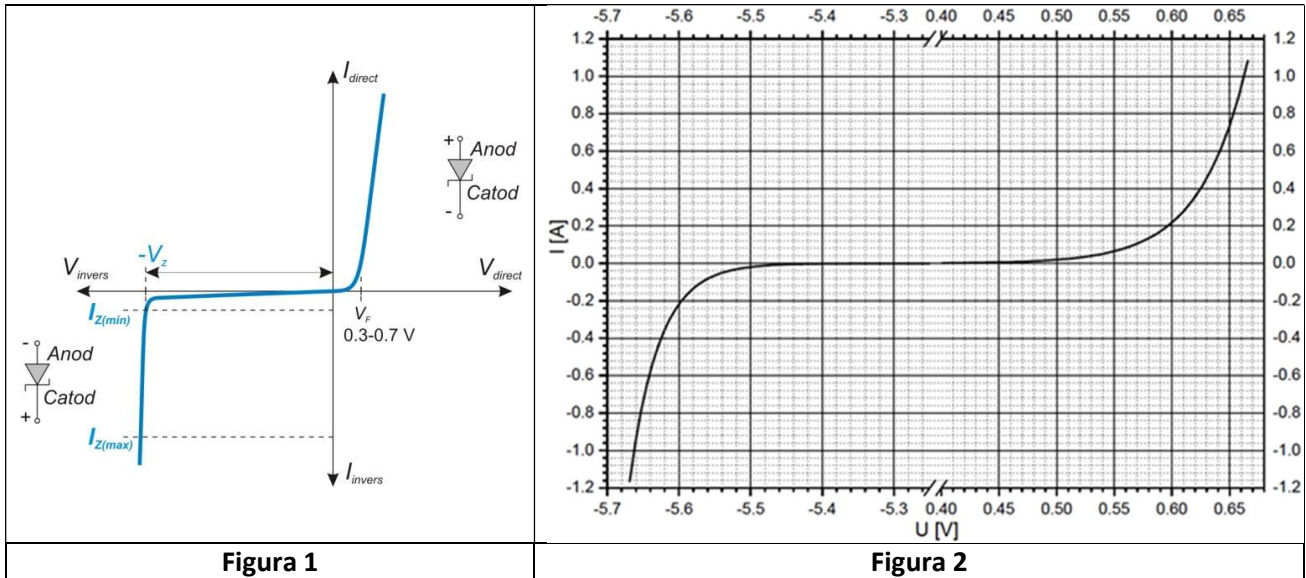
Dacă $F(x) = x^n$ este o curbă, valoarea tangentei la curbă într-un punct x dat este nx^{n-1} .

Probleme propuse de:

Prof. dr. Constantin Corega, Colegiul Național „Emil Racoviță” Cluj-Napoca,
 Conf. Univ. dr. Daniel Andreica, Facultatea de fizică, UBB Cluj-Napoca

- Fiecare dintre subiectele 1, 2, respectiv 3 se rezolvă pe o foaie separată care se secretizează.
- În cadrul unui subiect, elevul are dreptul să rezolve în orice ordine cerințele a, b, respectiv c.
- Durata probei este de 3 ore din momentul în care s-a terminat distribuirea subiectelor către elevi.
- Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar, dar neprogramabile.
- Fiecare subiect se punctează de la 10 la 1 (1 punct din oficiu). Punctajul final reprezintă suma acestora.

3. Un dispozitiv semiconductor neliniar este dioda Zener. Tipică pentru un astfel de dispozitiv bipolar este caracteristica $I - V$ curent-tensiune. O astfel de caracteristică arată ca în **Figura 1**. O caracteristică experimentală a unei astfel de diode este redată în **Figura 2**. Acest grafic este întrerupt în jurul originii tensiunii pentru a putea vizualiza în detaliu porțiunile interesante pentru aplicații.

Avem 2 surse cuasi-ideale de tensiune, una fixă de 5V și respectiv o sursă reglabilă între 5 și 10 V, capabile să dea un curent maxim de 1 A. În laborator avem rezistențe R cu următoarele valori: {3,3 | 3,9 | 4,7 | 5,6 | 6,2 | 6,8 | 7,5 | 8,2 | 9,1 | 10} Ω

Construim un circuit în care conectăm dioda în serie cu o rezistență R și ansamblul la sursa de 5V.

a) Desenați schema unui circuit electric care ar putea permite ridicarea caracteristicii din Figura 2, atât pentru polarizarea directă a diodei, cât și pentru polarizarea inversă a acesteia.

b) Ce valoare trebuie să aibă rezistența aleasă, R pentru ca dioda să fie polarizată direct și pe ea să avem o tensiune de 0.65 V?

c) Să se calculeze rezistența dinamică a elementului semiconductor în acest punct $\frac{\Delta U}{\Delta I}$.

Construim un alt circuit în care conectăm dioda în serie (vezi figura 3) cu rezistența $R = 10 \Omega$ și ansamblul la sursa reglabilă (U_1).

d) Să se determine dependența tensiunii de ieșire U_2 în funcție de tensiunea de intrare U_1 pentru circuitul din figura 3 pentru ambele polarizări ale diodei.

e) Să se reprezinte grafic dependența tensiunii de ieșire U_2 în funcție de tensiunea de intrare U_1 pentru circuitul din figura 3. Se va alege ca punct de referință a tensiunilor nodul comun celor două porturi U_1 și respectiv U_2 .

f) Dacă dioda este polarizată invers cu cât de se va modifica tensiunea de ieșire U_2 când tensiunea de intrare U_1 variază între (8 – 9)V?

Dați o explicație calitativă a raportului $\frac{\Delta U_2}{\Delta U_1}$.

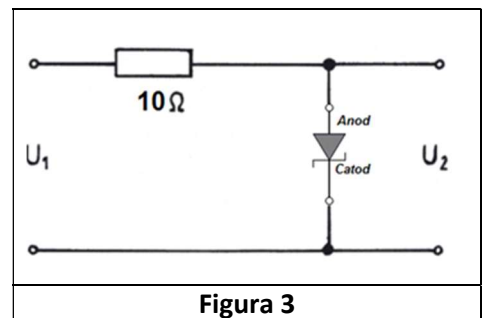

Figura 3

Problemă propusă de
 prof. Ion Toma, Colegiul Național „Mihai Viteazu” Bucureșteni, București
 lector univ. Dr. Cornel Mironel Niculae, facultatea de fizică, Univ Bucuresti.

1. Fiecare dintre subiectele 1, 2, respectiv 3 se rezolvă pe o foaie separată care se secretizează.
2. În cadrul unui subiect, elevul are dreptul să rezolve în orice ordine cerințele a, b, respectiv c.
3. Durata probei este de 3 ore din momentul în care s-a terminat distribuirea subiectelor către elevi.
4. Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar, dar neprogramabile.
5. Fiecare subiect se punctează de la 10 la 1 (1 punct din oficiu). Punctajul final reprezintă suma acestora.